

Qorti tal-Appell Kriminali
Onor. Imħallef Dr Edwina Grima LL.D.

Appell Nru: 310 / 2017

Il-Pulizja

Vs

Nazzareno Zarb

Illum, 29 ta' Ottubru 2021

Il-Qorti,

Rat l-akkuži dedotti kontra l-appellant Nazzareno Zarb, detenur tal-karta tal-identita' Maltija bin-numru 375571M, akkużat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bhala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali talli nhar is-17 ta' Marzu 2017 u fix-xhur ta' qabel kif ukoll fi żminijiet differenti f' Birzebbugia:

- 1) Ikkagħuna biza li ser juža vjolenza kontra Amanda Etraplsi, Kylie Etraplsi, Ementon Galea u Renson Zarb jew kontra l-propjeta tagħha jew kontra 1-persuna jew il-propjeta' ta' xi hadd mill-axxendenti jew dixxendenti ta' 1-imsemmija persuna, aħwa subien jew bniet jew xi persuna msemmija fil-artikolu 222 (1);
- 2) Ġab ruħu b' mod li kien jaf jew missu kien jaf li ser jagħti fastidju lil Amanda Etraplsi;
- 3) Insulenta jew hedded lil Amanda Etraplsi jew jekk kien pprovokat, ingurja b' mod li ġareg mill-limitu tal-provokazzjoni;
- 4) Wettaq delitt fil-presenza tal-minuri.

Il-Qorti kienet ukoll mitluba sabiex tipprovdi għas-sigurta' tal-persuna ta' Amanda Etraplsi jew sabiex jinżamm il-bon-ordni pubbliku skond il-provedimenti tal-Artikolu 383 u 412C tal-Kap. 9 tal-Kodiċi Kriminali.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali tat-28 ta' Ġunju 2017, fejn il-Qorti wara li rat l-Artikoli 251A(l)(b), 251B(l), 251H(d), 339(1)(e), 383 u 412C tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, ma sabitx lill-imsemmi mputat ġati tar-raba' akkuza kif dedotta mill-Prosekuzzjoni w għalhekk illiberatu minnha, filwaqt li sabitu ġati tal-ewwel, it-tieni w it-tielet akkuzi kif dedotti mill-Prosekuzzjoni. In vista ta' hekk, il-Qorti kkundannat lill-imputat b' ordni ta' *probation* għal tlitt snin ai termini tal-Artikolu 7 tal-Kap. 446 tal-Ligijiet ta' Malta, kif ukoll ordnat ordni ta' protezzjoni favur Amanda Etraplsi għal tlitt snin ai termini tal-Artikolu 412C tal-Kap. 9 tat-Ligijiet ta' Malta w kif ukoll ordni ta' trattament għal tlitt snin ai termini tal-Artikolu 412 D tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant Nazzareno Zarb, ppreżentat fil-5 ta' Lulju 2017, fejn talab lil din l-Qorti tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonferma fejn ma sabitx il-ħtija u tirrevokaha għall-kumplament, u hekk tilliberah minn kull ħtija u piena.

Rat l-aggravji imressqa mill-appellant.

Rat illi nhar 1-20 ta' Settembru 2018, l-appellant issolleva l-aggravju tan-nullita' tas-sentenza appellata billi l-istess sentenza ma tindikax il-fatt jew fatti li dwarhom l-Ewwel Qorti sabet ħtija.

Rat is-sentenza preliminari mogħtija mill-Qorti nhar id-29 ta' Novembru 2018 fejn l-aggravju sollevat mill-appellant dwar in-nullita' tas-sentenza appellata għie miċħud u għie ordnat il-prosegwiment tas-smiġħ tal-appell fir-rigward tal-aggravji rimanenti.

Semghet ix-xhieda ta' Amanda Etraplsi nhar it-3 ta' Mejju 2019.

Rat li l-appellant irrinunzja għas-smiġħ tax-xhud Noel Cassar u għas-smiġħ tax-xhud l-ex Spettur Bernardette Valletta sabiex tikkonferma r-rapport tagħha esebit in atti.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellant eżebita mill-Prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Semgħet trattazzjoni dwar l-aggravji rimanenti.

Ikkunsidrat:

Illi fl-ewwel aggravju minnu ntentat, l-appellant jilmenta li mill-provi prodotti ma jirriżultawx l-elementi meħtieġa fil-ligi sabiex jiġi imfassal fl-Artikolu 251B(1) tal-Kodiċi Kriminali, senjatament l-element tal-biża' kkontemplat fl-istess. Huwa jishaq li l-part ċivile “*qatt ma qalet illi bezgħet illi sejkun hemm xi vjolenza fizika fuqha*” anzi kienet propju tisfida lis-sieħeb tagħha għal glied, kif hu evidenzjat minn *Facebook chat* partikolari minnu eżebit fl-atti. Jishaq ukoll li meta l-istess parte ċivile telqet mid-dar, hija m’għamlitx hekk għax ġiet eżerċitata xi vjolenza fuqha, iżda għax kienet xebgħet mill-attitudni persistenti ta’l-appellant minn aspett sesswali. Għaldaqstant tikkontendi d-difiża li l-elementi tar-reat tal-biża' ta’ vjolenza ma jirriżultawx sodisfaċċentement ippruvati.

Illi f'dan l-aggravju għalhekk huwa evidenti illi dak li jrid l-appellant minn din il-Qorti huwa li tagħmel apprezzament mill-ġdid tal-provi. Illi l-Qorti, issa fi stadju ta’ revizjoni, kellha x-xorti tisma’ mill-ġdid ix-xieħda tal-parti offiżza, xieħda li l-appellant qed jikkontendi ukoll li lanqas hija attendibbli, sabiex b'hekk tinsab f'posizzjoni

tapplika r-regoli mfassla fl-Artikoli 636 *et sequitur* tal-Kodiċi Kriminali¹² u dana meta tigi għall-ġudizzju aħħari tagħha.

Illi minn eżami mill-ġdid li għamlet il-Qorti tal-atti processwali jirriżulta illi l-uniċi provi li tressqu mill-Prosekuzzjoni kienu jikkonsistu f'zewg rapporti tal-Pulizija, dokument mhux iffirms minn Senior Social Worker fi ħdan id-Domestic Violence Unit Colette Maskijevic, dokument li juri *chat* bejn zewg persuni bl-ismijiet rispettivi ta' "Reno Amanda renson" u "Amandareno kids" u t-testimonjanza tal-parti civile Amanda Etraplsi.

Illi ghalkemm il-Prosekuzzjoni tressaq xi provi dokumentali, madanakollu tonqos imbagħad milli tressaq biex jixhdu lill-awturi ta' dawn id-dokumenti u għalhekk li ssir il-konferma tal-kontenut u awtenticiċita' tagħhom. Illi dwar id-dokument allegatement redatt mis-Senior Social Worker fi ħdan id-Domestic Violence Unit Colette Maskijevic, li jinsab eżebit *a folio 10* tal-Atti Proċesswali, il-Qorti tinnota li l-istess mhuwiex iffirms u wisq anqas awtentikit u *in oltre* l-persuna li suppost kitbitu qatt ma ttelghet tixhed dwar l-istess. Għaldaqstant, il-kontenut ta' dan l-istess dokument qatt ma gie kkonfermat bil-ġurament u għalhekk ma għandu ebda valur probatorju.

Illi, l-istess jingħad għad-dokument li juri *chat* bejn "Reno Amanda renson" u "Amandareno kids", li jinsab *a folio 50 et seq* tal-Atti Proċesswali. Illi fl-ewwel lok lanqas ma hemm indikazzjoni dwar min ippreżenta tali dokument. Mhux biss, iżda fix-xieħda tal-parti offiża, il-Prosekuzzjoni tonqos milli titlobha tikkonferma *o meno* d-dokument u/jew il-kontenut tiegħu. *Di fatti*, Etraplsi ma tagħmel ebda referenza għall-istess fix-xhieda tagħha biex b'hekk il-Qorti hija sajma mill-prova dwar l-identità ta' l-awturi ta' dan ic-ħażżeja, u lejn min din kienet indirizzata.

---

¹Ara fost oħrajn l-Appelli Kriminali Sede Inferjuri fl-ismijiet Pulizija vs Joseph Bonavia ppreseduta mill-imħallef Joe Galea Debono u datata s-6.11.2002; Pulizija vs Antoine Cutajar ippreseduta mill-Imħallef Patrick Vella u deċiża fis-16.3.2001; Pulizija vs Carmel Spiteri ippreseduta mill-Imħallef David Scicluna u deċiża fid-9.11.2011; Ara wkoll Ir-Repubblika ta' Malta vs Martin Dimech deċiża mill-Qorti tal-Appell Sede Superjuri u ppreseduta mill-Imħallfin Joseph Filletti, David Scicluna u Joseph R. Micallef u datata 24.9.2004.

²Ara is-sentenza fl-ismijiet Pulizija vs. Joseph Bartolo deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar id-9 ta' Settembru 1999 ippreseduta mill-imħallef Vincent Degaetano.

Illi ukoll, għalkemm quddiem l-Ewwel Qorti d-difiża ressuet il Noel Cassar, rappreżentant tal-Agenzija Caritas biex jixhed, u għalkemm jidher li xehed ukoll l-appellant, madanakollu issa fi stadju ta' revizjoni, id-difiża irrinunzjat għal produzzjoni tax-xhud Cassar, u wkoll l-appellant għażżeł li ma jiddeponiex, biex b'hekk l-uniċi provi rimanenti li dina l-Qorti trid tieħu in konsiderazzjoni meta tiġi biex tqis jekk is-sentenza ta'l-Ewwel Qorti kenitx waħda kemm legalment kif ukoll fattwalment valida, huma r-rapporti *PIRS* redatti mill-Pulizija Ezekuttiva u t-testimonjanza tal-parti offiża Amanda Etraplsi.

Illi, primarjament jiġi osservat li l-*Current Incident Report*, li jinsab eżebit *a folio 19 et seq* tal-Att Proċesswali, kien ġie ppreżentat mill-Ex Spettur Bernardette Valletta quddiem il-Qorti tal-Magistrati, liema xhud ma xehidtx quddiem dina l-Qorti biex tikkonferma dan ir-rapport billi kien hemm diffikulta' kbira biex din tiġi rintraċċata u tingieb biex tixhed fil-Qorti tant illi finalment, kif jirriżulta mill-verbal datat 24 ta' Settembru 2021, "*Id-difiża qed tezenta lill-Prosekuzzjoni milli tressaq lix-xhud l-ex Spettur Bernardette Valletta sabiex tikkonferma r-rapport tagħha li huwa a folio 19 tal-proċess*". Issa minn dan ir-rapport jirriżulta illi nhar il-31 ta' Marzu 2017, il-Pulizija rrikorrew gewwa Dar Merħba Bik fejn għiet mitkellma Amanda Etraplsi li stqarret magħhom li din ma kinitx l-ewwel darba li sabet rifugju gewwa l-istess residenza. Hija filfatt stqarret li bejn April u Settembru tas-sena 2016 kellha tidħol gewwa dan is-shelter minħabba f'abbuż fiziku eżerċitat fuqha mill-appellant. *In oltre, l-parti civile kompliet tistqarr mal-Pulizija li wara dan iz-zmien, l-appellant kien beda programm ta' kura mal-Caritas u huma kienu reggħu rrikonċiljaw.* Madanakollu ftit taz-zmien wara, l-appellant reġa' qabad il-vizzju tad-droga u s-sitwazzjoni reggħet eskalat, speċjalment mill-aspett sesswali, tant li l-appellant kien jagħmel frattarija shiħa kull meta hi kienet tipprova tirrespingi l-avvanzi sesswali tiegħu. Stqarret ukoll li l-appellant kien heddida bi kliem bħal "*jien mhux ha mmisssek b'idi, imma moħħok nifqaħulek*" filwaqt li jisfidaha sabiex ittih daqqa ta' sikkina. Ukoll, tgħid li l-appellant kien il-ħin kollu jsegwiha u jagħmlilha l-ghasssa, inkluż jiċċekkalha l-kontenut tal-mobile u tal-Facebook tagħha. Ukoll stqarret li ma kinitx l-ewwel darba li kien ipprova jkeċċiha mid-dar matul il-lejl bit-tfal b'kollo,

pero' imbagħad kif kienet tkun ser titlaq, kien joħrog sikkina u jheddidha li jekk titlaq joqtolha.

Illi l-Qorti kellha l-opportunita' li tisma' lill-istess parte civile tixhed quddiemha nhar it-3 ta' Mejju 2019, fejn Amanda Etraplsi tgħid li fil-bidu, ir-relazzjoni tagħha mal-appellant kienet waħda feliċi, izda ftit żmien wara inqalbet għall-waħda ġazina, fejn l-istess appellant kien jikkmandaha ħafna u li hi u t-tfal kellhom jagħmlu kollox kif jgħidilhom hu. Xehdet ukoll li l-appellant kien refa' jdejh fuqha - "*jaqbadni minn għonqi, mal-ħajt, ittini hawnhekk go widnejja*" - u fuq it-tfal diversi drabi u li saħansitra kien hemm episodji fejn kien joħrog sikkina fuq il-mejda quddiem it-tfal. Amanda Etraplsi stqarret li f'dawn il-mumenti kienet tibza' kemm ġħaliha kif ukoll għall-uliedha. Qalet ukoll li l-appellant kien jibagħtilha ħafna messaġgi, ħafna drabi dwar aċċess għat-tfal, li dejjquha tant li spicċat ibblokjav. Meta mistoqsija minn din il-Qorti x'wassalha biex tagħmel rapport, hija wiegbet hekk:

"Kien jiġri ħafna affarijiet. Ghidtilhom fuq iz-zgħir, dik il-ħabta kien għad għandu xahrejn, kien jixxek jaħu u jgħajjar miegħu bħal speci għax lanqas seta' jpejjep sigarett, jien dak il-ħin kont qed insajjar u naġħmel, joħrog skieken fuq il-mejda u jgħidli "ha ttiha" u ngħidlu "le ma rridx" bħal speci kont ngħidlu "tiha inti", kien jgħidli "le għax jien naħdem b'mohħhi" quddiem it-tfal jiġifieri ukoll. Keċċa anke t-tifla, dak il-ħabta kellha xi ħdax il-sena jekk mhux sejra zball, sibtha l-Ġħassa ta' Birzebbugia għaxx ħriġt infittixha u domt infittixha u mort insaqsi hemmhekk ukoll. Heqq swat hu, itini b'idejh quddiemhom ukoll, ghajja, storbju".

Illi meta ġie mitkellem mill-Pulizija Ezekuttiva u mwissi sabiex ma jagħtix fastidju lis-sieħba tiegħu, l-appellant wieġeb billi tenna "*mela għidilha biex minn hemm gew ma toħroġx*", b'referenza għal Dar Merħba Bik. Kif ingħad għalkemm l-appellant kien ġħazel li jixhed quddiem il-Qorti tal-Magistrati, huwa ma xehedx quddiem dina l-Qorti u għalhekk l-unika verżjoni tiegħu tal-fatti tinsab fil-*Current Incident Report* tal-Pulizija *a folio 19 et seq* tal-Att Proċesswali.

Illi:

Biex ikun hemm htija taht l-artikolu 251B irid ikun hemm *a course of conduct* kif juri l-kliem "*lil xi haddiehor hekk jibza' kull darba minn dawk l-*

okkazjonijiet". Jista' jkun hemm aktar minn okkazjoni waħda fl-istess jum u għalhekk ikun applikabbli l-artikolu 251B xorta wahda.³

'Dan kollu - u cioe` dawn l-affarijiet kollha li sehhew fil-kuntest ta' incident wieħed - ma jistgħu qatt jammontaw għar-reat kontemplat fl-Artikolu 251B imsemmi. Dan ir-reat gie evidentement ispirat mill-Artikolu 4(1) tal-Protection from Harassment Act, 1997 tal-Ingilterra, liema artikolu jipprovdi testwalment hekk:

"A person whose course of conduct causes another to fear, on at least two occasions, that violence will be used against him is guilty of an offence if he knows or ought to know that his course of conduct will cause the other so to fear on each of those occasions."

L-Artikolu 251B tagħna - u hawn il-Qorti ser tuza t-test Ingliz proprju biex wieħed ikun jista' jara x-xebħ u fejn saru t-tibdiliet - jipprovdi, fis-subartikolu (1) tiegħu, hekk:

"A person whose course of conduct causes another to fear that violence will be used against him or his property or against the person or property of any of his ascendants, descendants, brothers or sisters or any person mentioned in sub-article (1) of article 222 shall be guilty of an offence if he knows or ought to know that his course of conduct will cause the other so to fear on each of those occasions..." (sottolinear ta' din il-Qorti).

Il-kliem "on each of those occasions" huma indikattivi li l-att materjali ma jistax isehħ f'okkazjoni wahda izda jrid ikun hemm ghall-anqas zewg okkazjonijiet - proprju kif jingħad fil-matrici Ingliza, "on at least two occasions". Għal xi raguni - fil-fehma ta' din il-Qorti kompletament illogika - il-kliem "on at least two occasions thallew barra". Fi kliem l-edituri ta' Blackstone's Criminal Practice, 2008:

'How separate the two occasions must be remains to be seen. The nature of stalking, the activity which primarily created the need for the new offences, might mean that the occasions are likely to be on separate days, although it may be possible to differentiate activities on one day where they can be viewed as not being continuous. The further apart the incidents, the less likely it is that they will be regarded as a course of conduct... It was recognised, however that circumstances can be conceived 'where incidents, as far apart as a year, could constitute a course of conduct'. The type of incidents would be those intended to occur on an annual event such as a religious festival or a birthday...'

"Din il-Qorti mhix ser tipprova tagħti definizzjoni ezawrienti ta' x'jammonta għal "course of conduct" ghall-fini tal-imsemmi Artikolu 251B(1) - u anqas ma hi ser tipprova telenka kazijiet, anke jekk biss bhala forma ta' ezempju, li jammontaw jew ma jammontawx għal tali "imgieba", haga li trid tigi

---

³Il-Pulizija vs Raymond Coleiro deċiża fis-7 ta' Marzu 2012 mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede inferjuri) ppreseduta mill-Imħallef David Scicluna, Ref. 205/11.

deciza minn kaz ghal kaz skond ic-cirkostanzi u bl-applikazzjoni ta' doza qawwija ta' saggezza min-naha tal-gudikant. Dak li qed jigi deciz f'din il-kawza hu biss li incident wiehed (u, per di piu`, ta' minut) ma jammontax għal "course of conduct" ghall-finijiet tal-Artikolu 251B(1). Inoltre huwa evidenti li l-vjolenza kontemplata fl-imsemmi artikolu hija dik li talvolta tista' tigi perpetrata fil-futur u mhux dik li effettivament tkun giet kommessa. Il-vjolenza effettivament kommessa tigi punta taht disposizzjonijiet ohra tal-ligi.

Illi, stabbilit dan l-insenjament ġurisprudenzjali, huwa evidenti allura illi jrid ikun hemm prova dwar retroxena fejn l-imgieba tal-awtur tar-reat fil-konfront tal-vittma tiegħu huwa tali li l-vittma tibża' illi din l-imgieba fil-futur tista' tissarraff f'użu ta' vjolenza fuqha, fuq il-familjari jew il-proprijeta' tagħha. Mhux biss, iżda l-biza ta' vjolenza hekk kif kkontemplata fl-Artikolu 251B tal-Kodiċi Kriminali ma tirreferix unikament għal vjolenza fizika izda ukoll għal dik morali.

Illi rinfacċċjata b'dawn il-fatti probatorji, il-Qorti tistqarr illi dak li jallega l-appellant fl-aggravju minnu ntentat, allura jibqa' biss allegazzjoni u dan għaliex tqis illi Etraplsi kienet konsistenti u kredibbi fl-eżposizzjoni tagħha tal-fatti u dan fir-rigward tal-vjolenza fizika u morali li soffriet minn taħt idejn l-appellant, liema vjolenza kienet ikkaġunatilha daqstant biza' li l-affarijiet ser jidgravaw aktar, li kienet sahansitra waslet sabiex diversi drabi fittxet flimkien ma'uliedha rifuġju gewwa Dar Merħba Bik, 'il bogħod mill-appellant. Għalhekk, din il-Qorti tqis li l-element tal-biza' gie ppruvat sodisfaċċentement u li l-Ewwel Qorti setgħet legalment u rägonevolment tasal sabiex issib htija taħt l-Artikolu 251B fil-konfront tal-appellant.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti qegħdha tħad l-ewwel aggravju mressaq mill-appellant.

Ikkunsidrat:

Illi, fit-tieni gravam sottopost għal għudizzju tal-Qorti, l-appellant jisħaq li l-Prosekuzzjoni ma ndikat bl-ebda mod liema kien/u dak il-fatt jew dawk il-fatti li permezz tagħhom huwa seta' ikkaġuna fastidju lill-partie civile. Jisħaq li l-fatt li tnejn

minn nies illi qegħdin f'relazzjoni bejniethom jkollom argument ma jfissirx li qed isehħ xi forma ta' fastidju.

"Illi mal-promulgazzjoni ta' dan ir-reat, il-legislatur fittex sabiex tigi issanzjonata dik l-imgieba li tista' tohloq fastidju, ghalkemm l-ebda definizzjoni ma tingħata lil dan it-terminu legali.

... Illi minn qari ta' din id-disposizzjoni tal-ligi għandu johrog illi l-awtur tar-reat irid ikollu l-intenzjoni illi johloq fastidju lil vittma tieghu bl-imgieba tieghu. Tant hu hekk illi din l-intenzjoni tissarraf f'imgieba volutament ripetuta u intenzjonata sabiex iddejjaq u tivvessa..⁴

Illi wkoll fl-istess sentenza saret referenza għat-tifsira tal-fastidju mill-ġurista Blackstone fejn:

'...it-terminu legali fastidju (bl-Ingliz "Harassment") gie definit mill-Black's Law Dictionary - (7th. edit.) bhala :-

"Words, conduct or action (usu. Repeated or persistent) that being directed at a specific person, annoys, alarms or causes substantial emotional distress in that person and serves no legitimate purpose",

...dan l-element ta' ripetizzjoni jew persistenza ma jridx jigi konsidrat "in isolation" b' riferenza biss ghall-kaz mertu tal-kawza imma bil-fors li jrid jitqies fl-isfond tar-retroxena u tal-agir precedenti tal-gudikabbli. Dan ghaliex kif gie ritenut minn din il-Qorti fl-Appell Kriminali : "Il-Pulizija vs. Alan Caruana Carabéz" [21.6.07] :-

".... f' kazijiet bhal dawn ir-retroxena għal kull incident hija importanti biex il-Qorti tkun tista' tispigola l-incident izolat u accidental i minn agir abitwali ta' fastidju fuq periodu ta' zmien."

Illi jidher allura li t-test li għandu jiġi adoperat biex jiġi stabblit jekk hemmx fastidju 'illeċitu' o meno huwa billi jiġi applikat it-test oggettiv iktar milli dak soġġettiv filwaqt pero li jittieħed qies tal-fattispeċi kollha tal-każ u l-assjem taċ-ċirkostanzi kollha li setgħu wasslu lil kwerelant jieħu l-passi li ha⁵.

Illi mill-provi prodotti u li ġew esposti aktar 'il fuq, din il-Qorti tqis li l-agir tal-appellant fil-konfront tal-partie civile imur ferm *oltre* minn semplicei battibekk bejn tnejn minn nies li qegħdin f'relazzjoni flimkien. Din il-Qorti tqis li l-agir persistenti u ripetut tal-appellant fil-konfront tal-partie civile kien wieħed "*that annoys, alarms or causes substantial emotional distress in that person and serves no legitimate purpose*" u li certu attegġġajement li, fil-fehma tal-appellant, huwa wieħed normali bejn

⁴ Il-Pulizija vs Massimo Tivisini.

⁵ 8 ta' Jannar 2020 fl-ismijiet "Il-Pulizija Vs Ahmad Yassine"

koppja kien jammonta fil-fatt għal kondotta mhux mixtieqa, u li toħloq pressjoni fuq il-parti offiża, kondotta intenzjonata biex tintimidaha u li tikkreja ambjent familjari ostili. Għaldaqstant tqis li l-Ewwel Qorti setgħet legalment u ragonevolment tasal sabiex issib ħtija taħt l-Artikolu 251A fil-konfront tal-appellant.

Illi finalment l-appellant jilmenta li ma giex spċifikat liema kien l-insult jew it-theddid li sar minnu fil-konfront tal-parti offiża. Jishaq ulterjorment li l-argumenti li kien hemm bejniethom ma kienux tali li jgħib magħhom responsabbilita' penali. A skans ta' ripetizzjoni zejda, din il-Qorti zzomm ferm mal-kunsiderazzjonijiet magħmulha minnha fir-rigward tal-ewwel u t-tieni aggravji u tqis li, anke fir-rigward ta' din l-imputazzjoni dedotta kontra l-appellant, l-Ewwel Qorti setgħet legalment u ragonevolment tasal sabiex issib ħtija.

Ikkunsidrat:

Illi fl-aħħar aggravju mressaq mill-appellant, huwa jilmenta illi ma għandu bżonn ta' ebda trattament u għalhekk kien jonqos il-ħtiega illi l-Ewwel Qorti timponi Ordni ta' Trattament fuqu fit-termini ta'l-artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali għal żmien tlett snin.

Illi l-Ewwel Qorti erogat piena alternattiva għal dik tal-prigunerijsa meta qiegħdet lill-appellant taħt Ordni ta' *Probation* għall-perijodu ta' tlett snin, kif ukoll ordnat il-ħruġ ta' Ordni ta' Protezzjoni għal żmien tlett snin ai termini tal-Artikolu 412C tal-Kodiċi Kriminali u Ordni ta' Trattament ukoll għal tlett snin ai termini tal-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali.

Illi l-Qorti tqis illi l-Ordni ta' *Probation* imposta kif ukoll l-Ordni ta' Trattament mahruġa fit-termini tal-Artikolu 412D tal-Kodiċi Kriminali, hija piena alternattiva li hija legalment u ragonevolment valida, mhux "*manifestly excessive*", u tinkwadra ruħha fil-parametri tal-Ligi. Illi l-Qorti lanqas ma tista' tinjora l-fedina penali tal-appellant, li tixhed imgieba refrattarja u ta' vjolenza bl-appellant jiġi misjub hati diversi drabi ta' reati marbuta ma' ġlied, theddid u użu ta' vjolenza. Għalhekk tqis illi

l-imposizzjoni ta' Ordni ta' Trattament fil-konfront ta'l-appellant tista' isservi ta' beneficiċju għali u ukoll sabiex jiġi evitat ir-repetizzjoni ta' offizi simili.

Illi l-istess ma jistax jingħad għar-rigward tal-ħrugi ta' Ordni ta' Protezzjoni ai termini tal-Artikolu 412C tal-Kodiċi Kriminali. Illi din il-Qorti f'diversi okkażżjonijiet saħqet illi l-Artikolu 412C isib applikazzjoni biss *pendente lite*. Dan għaliex tali Ordni tista' tinhareg biss fil-konfront ta' persuna "akkużata" u mhux ukoll kontra l-persuna misjuba "ħatja". Il-Qorti għandha s-setgħa biss illi mad-deċizjoni finali tagħha tordna il-ħrugi ta' Ordni ta' Trażżeen fit-termini tal-Artikolu 382A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta u għalhekk l-Ordni mahrugha ai termini ta' l-Artikolu 412C tal-Kodiċi Kriminali ma jsibx applikazzjoni f'kaz ta' sejbien ta' htija. Tqis għalhekk illi fiċ-ċirkostanzi għandha tissosstitwixxi l-Ordni ta' Protezzjoni ma' Ordni ta' Trażżeen fit-termini ta'l-artikolu 382A tal-Kodiċi Kriminali u dan sabiex tipprovd għas-sigurta' tal-parti offiża u ta' uliedha.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi tiċħad l-appell interpost, tikkonferma s-sentenza appellata b'dan pero' illi minflok l-imposizzjoni ta' Ordni ta' Protezzjoni ai termini ta'l-artikolu 412C tal-Kodiċi Kriminali, l-Qorti qed tordna il-ħrugi ta' Ordni ta' Trażżeen fit-termini ta'l-artikolu 382A tal-Kodici Kriminali taħt l-istess kondizzjonijiet u għal zmien tlett snin mil-lum.

Il-Qorti twissi lill-appellant bil-konsegwenzi skont il-liġi jekk huwa ma jobdiex l-Ordnijiet imposta fuqu, kemm dik ta' Probation, kif ukoll ta' Trattament u ta' Trażżeen.

Edwina Grima

Imħallef